

Gestió i Processament de Transaccions: recuperació

Gestió i Administració de Bases de Dades.
Grau en Enginyeria Informàtica

Oriol Ramos Terrades

Carles Sánchez Ramos

Departament de Ciències de la Computació

Recuperació

Si la BD falla, pot ser que SGBD no pugui garantir el compliment de les transaccions.

El SGBD és el responsable de garantir que totes les transaccions es facin i que les transaccions que actualitzin, esborrin o insereixin les dades ho facin de forma permanent a la BD (disc).

En cas d'errada:

- es busquen cap enrere les transaccions que no hagin acabat (sense `commit`).
- Cal reproduir transaccions confirmades (amb `commit`).

Recuperació: errades

1. **Caiguda de sistema:** Error hardware, software, xarxa.
2. **Error transacció o de sistema:** Error de programació. Divisió per zero, *overflow*.
3. **Errors locals o condicions d'excepció:** Han de ser previstos pel programador. Dada no trobada, saldo insuficient.
4. **Concurrencia:** *deadlock* entre transaccions.
5. **Errada de disc** (*disk fault*).
6. **Problemes físics i catastròfics:** Errades d'alimentació, aire condicionat, sabotatge.

Errades 1 a 4: Errades típiques, cal recuperar, guardant historial i saber-lo recuperar. Errors 5 ,6: no tants freqüents, cal recuperar prioritàriament.

Recuperabilitat

- Si una transacció falla, cal desfer els efectes fets per la transacció per assegurar la seva atomicitat i assegurar que tota transacció que depengui d'ella també s'anul·li (`rollback`).
- Planificacions acceptables segons la recuperabilitat:
  - **Planificació recuperable**
  - **Planificació sense cascada** (*cascadeless*)
  - **Planificació estricta**

Planificació recuperable

Planificació amb transaccions confirmades que ja no es poden anul·lar.

PLANIFICACIÓ P		
t	T'	T
i	write_item(X)	
i+k		read_item(X)
j	commit()	
J+s		commit()

- Si tota transacció T de S no es confirma fins que les transaccions T' que han escrit un element que T llegeix s'han confirmat.

Operacions potencialment conflictives

Planificacions recuperables requereixen procés de recuperació complexa. Si es guarda informació suficient en el registre de sistema, es poden recuperar.

Planificació recuperable: exemples

PLANIFICACIÓ P		
t	T1	T2
1	read_item(X)	
2		read_item(X)
3	write_item(X)	
4	read_item(Y)	
5		write_item(X)
6	write_item(Y)	
7	commit()	
8		commit()

P és una planificació recuperable. Les dues es confirmen.

PLANIFICACIÓ R		
t	T1	T2
1	read_item(X)	
2	write_item(X)	
3		read_item(Y)
4		write_item(X)
5	read_item(Y)	
6	rollback()	

R és una planificació recuperable. T_1 s'avorta però no toca el valor de *Y* que llegeix T_2 .

PLANIFICACIÓ S		
t	T1	T2
1	read_item(X)	
2		read_item(X)
3	write_item(X)	
4	read_item(Y)	
5		write_item(X)
6		commit()
7	write_item(Y)	
8	commit()	

S és una planificació recuperable, malgrat pèrdua d'actualització de *X* de T_2 ($w_1(X)$ entremig $r_2(X) - w_2(X)$).

Planificació recuperable: exemples

PLANIFICACIÓ W		
t	T_1	T_2
1	<code>read_item(X)</code>	
2	<code>write_item(X)</code>	
3		<code>read_item(X)</code>
4	<code>read_item(Y)</code>	
5		<code>write_item(Y)</code>
6		<code>commit()</code>
7	<code>rollback()</code>	

W és una planificació **no recuperable**.

- T_2 llegeix X de $T_1 \rightarrow r_2(X)$
- Es confirma T_2 abans $T_1 \rightarrow c_2$
- Si T_1 es cancel·la (a_1) després de c_2 , el valor X que T_2 ha llegit no és vàlid. En aquest cas, T_2 s'hauria de cancel·lar després de ser confirmada (planificació no recuperable, no es pot anul·lar).

Planificació recuperable: exemples

PLANIFICACIÓ S_d

t	T1	T2
1	read_item(X)	
2	write_item(X)	
3		read_item(X)
4	read_item(y)	
5		write_item(Y)
6	write_item(Y)	
7	commit()	
8		commit()

PLANIFICACIÓ S_e

t	T1	T2
1	read_item(X)	
2	write_item(X)	
3		read_item(X)
4	read_item(y)	
5		write_item(Y)
6	write_item(Y)	
7	rollback()	
8		rollback()

- S_d recuperable doncs T_1 es confirma primer (c_1) i després T_2 (c_2).
- S_e recuperable doncs s'anul·la T_1 (a_1) i després T_2 (a_2) → **Anul·lació en cascada**: T_2 s'anul·la perquè T_1 s'ha anul·lat.
- Anul·lació en cascada consumeix *overhead* si hi ha moltes transaccions involucrades. Cal distingir les transaccions que no estan involucrades en l'anul·lació en cascada → **Transacció sense cascada**

Planificació sense cascada

Una transacció T és una **transacció sense cascada** (*cascadeless*) si la transacció sols llegeix elements escrits per transaccions confirmades o anul·lades.

$P: r_1(X), w_1(X), r_2(X), r_1(Y), w_2(X), w_1(Y), c_1, c_2;$

$P': r_1(X), w_1(X), r_1(Y), w_1(Y), c_1, r_2(X), w_2(X), c_2;$

$S: r_1(X), w_1(X), r_2(X), r_1(Y), w_2(X), w_1(Y), a_1, a_2;$

$S': r_1(X), w_1(X), r_1(Y), w_1(Y), a_1, r_2(X), w_2(X), a_2;$

P', S' conté transacció T_2 sense cascada.

Planificació sense cascada

Una planificació P és una **planificació sense cascada** (*cascadeless*) si totes les seves transaccions són sense cascada.

$P' : r_1(X), w_1(X), r_1(Y), w_1(Y), c_1, r_2(X), w_2(X), c_2;$

$S' : r_1(X), w_1(X), r_1(Y), w_1(Y), a_1, r_2(X), w_2(X), a_2;$

P', S' són planificacions sense cascada.

Planificacions estrictes

Planificació recuperable, sense cascada... tercera opció: planificació estricta.

Planificació estricta: Planificació on totes les transaccions no poden llegir ni escriure X fins haver-se confirmat o cancel·lat la darrera transacció que va escriure X .

- Simplifica el procés de recuperació.
- Per desfer l'operació d'escriptura $w(X)$ d'una transacció cancel·lada sols cal recuperar la imatge anterior (valor antic). Això sempre funciona en planificacions estrictes.
- Pot que no funcioni en planificacions de tipus *cascadeless*.

Planificacions estrictes

Sense cascada no implica estricta. Exemple:

$S_j : w_1(X, 5), w_2(X, 8), a_1; \quad (X \text{ inicial}=9)$

Si T_1 es cancel·la (a_1) es restaura X a 9, però T_2 ja ha canviat el valor a 8 → **INCORRECTE**

S_j no és una planificació estricta, doncs T_2 canvia X sense que T_1 s'hagi confirmat o cancel·lat.

S_j és *cascadeless* (a_1 no obliga a anul·lar T_2 , doncs no llegeix, sinó que escriu).

Recuperabilitat

Planificacions classificades segons:

1. Recuperabilitat
2. Sense cascada (*cascadeless*)
3. Rigurositat (estrictes)

Condicions successivament estrictes:

- (2) $\rightarrow$ (1): Planificacions sense cascada són recuperables.
- (3) $\rightarrow$ (2) $\rightarrow$ (1): Planificacions estrictes són sense cascada i per tant són recuperables.

En resum...

- Els DBAs han de contemplar tot tipus de catàstrofes.
- Els SGBD han de permetre la recuperació dels sistemes i tornar a l'últim estat consistent.
- Les planificacions de les transaccions han de contemplar la recuperació.
- Segons el tipus de recuperació, les planificacions seran més o menys concurrents i requeriran més o menys overhead.